

Kære kulturpolitiske ordfører og medlem af kulturudvalget

Danske skønlitterære Forfattere henvender sig for at gøre opmærksom på nogle alvorlige problemer for de skønlitterære forfattere i den nye medieaftale.

Selv om medieaftalen fremhæver en styrkelse af dansk kultur i Danmarks Radios udsendelser, er det vores opfattelse, at DR ønsker at gå den modsatte vej og begrænse brugen af litteratur på de almindelige, meget aflyttede kanaler som P1 og P2. Argumentet fra DR's side er, at litteratur udgør en slags "betonklods", der ødelægger "flowet" i programfladen. Derfor vil DR flytte de fleste litteraturudsendelser over på Litteraturkanalen på DAB-radioen og til download på internettet – den såkaldte "pod-casting". Dette vil betyde, at litteraturen næsten bliver usynlig. Samtidig er det vores opfattelse, at lytterne af litteraturprogrammer er blandt de danskere, som er langsomst til at omstille sig til de nye medier, hvilket vil betyde, at litteraturen mister mange lyttere, som måske aldrig kommer igen. For os at se er de smalle kanaler på DAB og "pod-casting" langt mere egnede til genudsendelser. Vi mener, at en vigtig del af vores demokrati er, at et vidtspændende programudvalg – ikke mindst når det gælder litteratur - er bredt tilgængeligt og ikke kun at finde i en niche.

Et andet begreb, som bekymrer Danske skønlitterære Forfattere, er den såkaldte "aktive lytning", hvor ophavs mændene betales efter antallet af lyttere til programmet. Dette vil betyde en stor økonomisk forringelse for forfatterne til anderledes og nytænkende værker, som ofte ikke har så mange lyttere som mere mainstream litteratur. Hvis DR samtidig flytter litteraturen over på smalle kanaler, vil denne tendens blive selvforstærkende, idet lyttertallet så vil falde yderligere. Vi gør opmærksom på, at DR heller ikke er finansieret ved det faktiske lytter- og seerforbrug, men ved en fast licens. Forfatterens minutbetalingen bygger på en solidarisk model, hvor alle forfattere får lige meget i betaling. Vi frygter, at afregning efter antal lyttere vil betyde, at dette aftalelicenssystem vil bryde sammen, hvilket vil stille de såkaldt smalle forfattere i en endnu dårligere økonomisk position. Som et eksempel på, hvor grotesk betaling pr. antallet af lyttere vil være, kan vi nævne, at Litteraturkanalen på DAB ifølge DR's egne opgørelser har 4 lyttere [sic!]. Hvis en forfatter skulle honoreres efter en sådan lytterandel, ville det betyde, at vedkommende praktisk taget ingen honorering ville få. Men det peger også på problemet med, hvordan DR rent faktisk optæller antallet af lyttere – og hvor sikre vi kan være på rigtigheden af disse tal til en så vigtig afregning.

Danske skønlitterære Forfattere håber, at du/I vil tage disse overvejelser med i betragtning, når medieaftalen skal implementeres. Og vi håber samtidig, at du/I vil fastholde DR på sin public service-forpligtelse, og at dansk litteratur skal styrkes i sendefloden.

Venlig hilsen

Peter Legård Nielsen
Formand, Danske skønlitterære Forfattere